

HET REGEERPROGRAMMA 2024 IN KINDERTAAL

INHOUDSOPGAVE

- 2 VOORWOORD VAN DE KINDERREDACTIE
- 3 HOE WORDT ONS LAND BESTUURD?
- 4 VERTROUWEN
- 5 LANDBOUW EN VISSERIJ
- 6 NAAR SCHOOL
- 8 ASIEL EN MIGRATIE
- 10 ZIEK OF GEZOND
- 11 VEILIGHEID
- 12 LEVEN ZONDER GELDZORGEN
- 13 KLIMAAT EN ENERGIE
- 14 RUIMTE VOOR NIEUWE HUIZEN
- 15 TOT SLOT...

VOORWOORD VAN DE KINDERREDACTIE

Hoi! Ik ben Lina en ik zit in groep 8. Samen met nog tien andere kinderen zat ik in de kinderredactie die zich heeft verdiept in het regeerprogramma. Dat regeerprogramma is een hele stapel papier, waarin de nieuwe regering al haar plannen heeft opgeschreven. Wij hebben niet meege gedacht over het regeerprogramma zelf, maar wel over hoe we de inhoud daarvan voor kinderen het beste duidelijk konden maken.

Het is belangrijk dat kinderen ook snappen wat er in het regeerprogramma staat. De plannen gaan tenslotte ook over ons en onze toekomst. Daar moeten we als kinderen wel over kunnen meedenken. Niet alleen omdat dat een kinderrecht is, maar ook omdat kinderen veel dingen toch net ietsje anders zien of beter weten dan volwassenen.

Misschien is dit bij jou anders, maar ik bespreek de onderwerpen die in het regeerprogramma staan, eigenlijk bijna nooit met mijn vrienden en vriendinnen. Terwijl ik ze wel belangrijk vind. Nu ik er zo eens over nadenk, is dat best raar. Ik hoop daarom dat het regeerprogramma in kindertaal ervoor zorgt dat het ook voor kinderen interessant wordt, dat je straks beter begrijpt waar het over gaat en het er ook over kan hebben met elkaar.

Daarvoor hebben we als kinderredactie de interessantste stukken uit het programma gevist. We zijn erover met elkaar in gesprek gegaan en hebben bedacht welke onderwerpen voor kinderen het meest belangrijk zijn. Daarover waren we het heus niet altijd meteen met elkaar eens. Het is dan nodig dat je naar elkaar luistert, dat je elkaar probeert te begrijpen en dat je er samen uitkomt. Net als in de regering.

Ik hoop dat dit regeerprogramma in kindertaal je gaat helpen om erachter te komen wat de komende tijd de plannen zijn voor Nederland. Leer erover, praat erover en vorm je mening!

Oktober 2024

Tekst: Rindert Kromhout

Illustraties: Jan Jutte

Vormgeving: Saskia Ottenhoff

HOE WORDT ONS LAND BESTUURD?

Het kabinet, dat zijn de ministers en staatssecretarissen, regeert Nederland met plannen en besluiten. De Tweede Kamer controleert het kabinet. In de Tweede Kamer zitten 150 mensen. Als de regering een besluit neemt, moet de meerderheid van de Tweede Kamer het daarmee eens zijn, 76 of meer dus, anders gaat het niet door. Maar geen enkele partij in Nederland heeft 76 of meer zetels, zoals de plekken in de Tweede Kamer worden genoemd. In de regering moeten daarom verschillende politieke partijen samenwerken. Voor heel belangrijke plannen en besluiten zoals het aannemen van een nieuwe wet, heeft de regering ook nog de steun van de Eerste Kamer (de Senaat) nodig.

Beroemde zanger opsluiten

in een donkere kelder opsluiten, omdat je zijn liedjes verschrikkelijk vindt, want dan ga je de gevangenis in.

Minister van
Financiën
bewaakt de
schatkist

Wetten

Een wet is een regel waaraan iedereen in Nederland zich moet houden. Niet op je fatbike met honderd kilometer per uur en met drie vrienden achterop door de straten racen, want dan krijg je een flinke boete.

Niet een beroemde zanger

Afspraken en plannen

De politieke partijen PVV, VVD, NSC en BBB hebben een meerderheid in de Tweede Kamer (88 zetels) en gaan samenwerken. Ze hebben afspraken gemaakt over het bestuur van het land en daarna een kabinet samengesteld. De baas van de regering, minister-president Schoof, is partijloos en hoort dus niet bij een van de vier partijen. De regering heeft nog veel meer afspraken en plannen gemaakt, en die staan in het regeerprogramma. Om alle plannen uit te voeren is er geld nodig. De minister van Financiën bewaakt de schatkist, om te zorgen dat er niet meer geld wordt uitgegeven dan er is. In de Eerste Kamer hebben de vier partijen samen maar 30 zetels, terwijl er 75 mensen in de Senaat zitten (senatoren). Dat zijn er dus acht te weinig voor een meerderheid. De regering gaat voor het aannemen van nieuwe wetten zoveel mogelijk steun zoeken bij andere partijen in de Eerste en Tweede Kamer, anders gaan de plannen niet door. En dat kan best lastig worden, want die andere partijen hebben ook zo hun eigen ideeën over welke nieuwe wetten er goed zijn voor de toekomst van Nederland.

De plannen van de regering hebben natuurlijk ook invloed op het leven van kinderen en jongeren. En ook zij hebben het recht hun mening te geven, dat staat in het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties. Maar om te weten wat je van alle plannen vindt, moet je ze wel eerst begrijpen. Daarom heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport opdracht gegeven aan Save the Children en de Kleine Ambassade het regeerprogramma te vertalen in kindertaal, zodat iedereen vanaf een jaar of tien (en ook volwassenen) het kan lezen en begrijpen. Voor het maken van deze vertaling hebben kinderen gezegd wat ze het liefst willen weten. Dat betekent dus ook dat niet alles uit het regeerprogramma terugkomt in deze vertaling. De vertaling is een 'echte' vertaling; wij hebben niet onze eigen gedachten over het regeerprogramma erin gestopt. Want het is de bedoeling van dit boekje dat jij juist je eigen mening kan vormen en mee kan praten over waar we met ons land naartoe gaan.

**En wat staat er dan allemaal in dat regeerprogramma?
We hebben het een en ander op een rijtje gezet...**

VERTROUWEN

De overheid (het bestuur van een stad, provincie of land) is er voor de burgers, tenminste zo zou het moeten zijn. Maar de afgelopen jaren was dat niet altijd het geval.

Zo was er de gaswinning in Groningen. Door die gaswinning verzakte de bodem, kwamen er aardbevingen en liepen duizenden huizen schade op.

Het duurde eindeloos voordat de politici in Den Haag dat probleem serieus begonnen te nemen. Eerst gebeurde er niets. 'We hebben dat gas nodig,' zei de regering, 'en het levert veel geld op.' Pas na jaren en veel protesten ging de gaskraan dicht en de regering is nog altijd bezig de schade te vergoeden: ze weet nog niet wat de juiste manier is om dit te regelen.

En dan was er ook het toeslagenschandaal. Als kinderen naar de kinderopvang gaan hebben hun ouders recht op geld van de overheid (een toeslag). Als je minder verdient, is je toeslag hoger. Om die toeslag te krijgen moet je ingewikkelde formulieren invullen. Wie iets opschreef wat niet klopte, of het nou per ongeluk of expres was, werd daarvoor streng gestraft. Duizenden ouders moesten alles terugbetalen en kregen hoge boetes. Iedereen maakt weleens een fout, daar mag je niet meteen voor worden gestraft. De regering

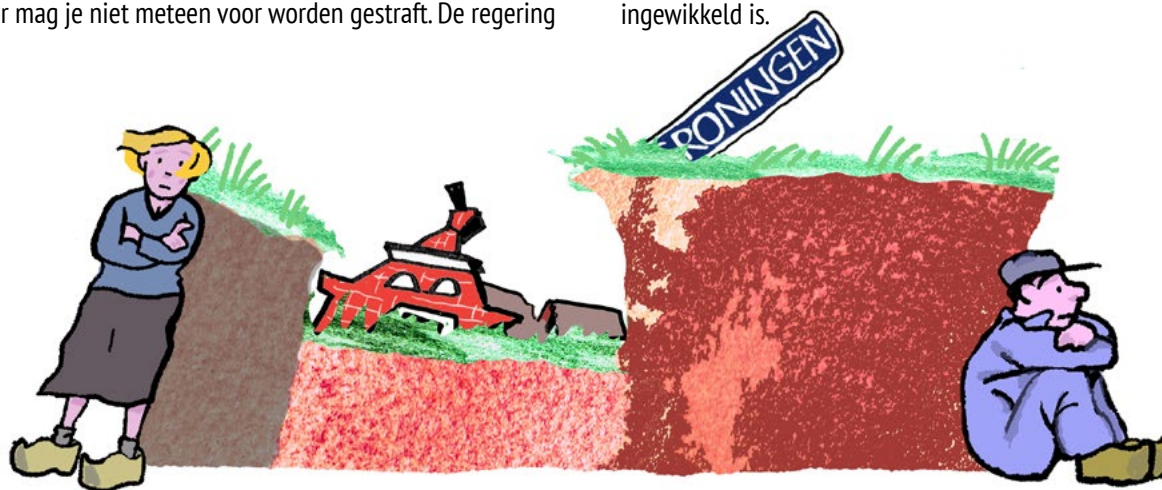
beloofde de slachtoffers een schadevergoeding. Maar dat is inmiddels al jaren geleden en nog altijd hebben duizenden mensen hun geld en de beloofde schadevergoeding niet gekregen.

Dit soort gebeurtenissen zorgen ervoor dat mensen de overheid niet meer vertrouwen. De regering begrijpt dat en wil het vertrouwen terugwinnen. Ze heeft daarvoor onder andere de volgende plannen:

Het vergoeden van schade en de versterking van de huizen in Groningen en Noord-Drenthe gaat koste wat het kost door. De regering wil op z'n laatst eind 2027 alle schadevergoedingen aan de slachtoffers van het toeslagenschandaal hebben betaald. En er komt een 'recht op vergissen', zodat mensen niet meer hard worden gestraft om een foutje.

Eerlijke informatie

Er moet beter naar mensen worden geluisterd als ze met een probleem bij de overheid aankloppen. Mensen moeten serieus worden genomen. Wetten en regels moeten veel helderder en simpeler worden, zodat echt iedereen ze kan begrijpen. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met nieuwe Nederlanders, voor wie de Nederlandse taal nog ingewikkeld is.

Geen vertrouwen in de overheid

Als je een vraag of probleem hebt, heb je vaak geen idee waar of bij wie je kunt aankloppen en soms word je van het kastje naar de muur gestuurd. 'Hiervoor moet u bij een andere afdeling zijn.' Ook dat moet, zowel online als offline, veel minder ingewikkeld worden. Eerlijke informatie krijgen, weten waar je terecht kunt, het gevoel hebben dat er echt naar je wordt geluisterd en dat je serieus wordt genomen, zal de komende jaren een belangrijk doel van de regering zijn.

LANDBOUW EN VISSERIJ

Landbouw heeft een grote invloed op de natuur. Waar een akker is, kan geen bos zijn. En andersom. De regering zegt dat we niet hoeven te kiezen voor het een of het ander, maar dat ze naast elkaar kunnen bestaan. Je ziet bijvoorbeeld steeds vaker akkers vol graan of maïs met brede randen waar allerlei verschillende soorten bloemen zijn gezaaid. Die bloemen zijn goed voor de bijen en andere insecten. Het graan levert ons brood op.

Mestoverschot

Strenge regels

Boeren en vissers zijn belangrijk voor ons voedsel. De regering is trots op hen en op het werk dat zij doen. Nederland zou Nederland niet zijn zonder boeren en vissers. Maar boeren en vissers moeten voldoen aan steeds strengere eisen.

Vroeger was het heel gewoon dat erg veel dieren in kleine stallen werden opgesloten. Tegenwoordig wordt er goed in de gaten gehouden of de dieren wel een prettig leven hebben, voordat ze naar de slager gaan. Kippen en varkens moeten kunnen scharrelen, koeien horen in de wei.

In de landbouw mag er geen gif worden gebruikt dat het grond- en slootwater kan vervuilen. Vroeger werd daar minder opgelet en dat zorgde voor veel milieuschade, zoals sloten waarin geen leven meer mogelijk was.

De talloze koeien, kippen en varkens in ons land poepen er behoorlijk op los. Er is heel veel mest, en in al die mest zit stikstof. Te veel stikstof is slecht voor het milieu. Vissers mogen maar een bepaalde hoeveelheid vis vangen, anders sterven sommige soorten uit. De vissers verdienen daardoor minder geld dan eerst.

Uitzondering

De boeren doen hun uiterste best aan al die regels te voldoen, maar dat kunnen ze niet allemaal zelf betalen. De regering zal veehouders die vrijwillig willen stoppen steunen met geld. Maar ze wil absoluut niet dat veehouders worden gedwongen te stoppen. Het moet echt de keuze van de veehouder zelf zijn.

Ook gaat de regering boeren helpen om hun bedrijf te vernieuwen en milieuvriendelijker te maken. Zo komen er minder stikstof en andere slechte stoffen in de natuur.

De afgelopen jaren mocht Nederland van de Europese Unie meer mest (en dus stikstof) gebruiken voor de landbouw dan andere landen. Maar die uitzondering gaat waarschijnlijk stoppen. Dat betekent dat veel boerenbedrijven in de problemen kunnen komen. Daarom gaat de regering aan Europa vragen of er voor ons land een uitzondering kan worden gemaakt. Ze wil graag meer tijd om het allemaal voor elkaar te krijgen en de minister gaat met voorstellen hiervoor naar Brussel.

Meer respect
voor de boer
en visser

NAAR SCHOOL

Wil je later als volwassene op een fijne manier kunnen meedoen aan het leven in Nederland, dan is het belangrijk dat je als kind de kans krijgt naar een goede school te gaan, met fijne meesters en juffen die je alles leren wat belangrijk is. De regering is verplicht te zorgen dat die goede scholen en leraren er voor je zijn.

Maar zijn die er ook voor iedereen? Nee, helaas niet. De onderwijsinspectie deed onderzoek en ontdekte dat één op de vijf scholen een onvoldoende krijgt. Te veel leerlingen kunnen na groep acht niet goed genoeg lezen, schrijven en rekenen. Tja, dat levert uiteraard problemen op in je verdere leven.

Lezen, schrijven en rekenen op nummer één

Hoe wil de regering dit veranderen?

In de eerste plaats zijn er veel extra leraren nodig, zodat ieder kind genoeg aandacht kan krijgen. Vaak vallen er lessen uit, omdat er op school te weinig leraren zijn. Ook zijn er allerlei regeltjes waar je juf of meester zich aan moet houden, zoals stapels formulieren invullen om te vertellen hoe het gaat met de leerlingen in de klas. Dat kost veel tijd, terwijl je juf liever gewoon voor de klas zou staan om les te geven of een mooi boek voor te lezen. Dat moet en zál beter worden, vindt de regering.

Wat betreft het tekort aan leraren: de regering wil graag meer mannen voor de klas, en ook meer meesters en juffen die de hele week willen werken en niet maar twee of drie dagen. Om meer mannen voor de klas te krijgen gaat de regering de PABO (waar je leert juf of meester te worden) aantrekkelijker maken. Studenten moeten echt zin krijgen om in het onderwijs te willen werken. Lesgeven aan kinderen is leuk en belangrijk en je wordt er goed voor betaald. Dát moet iedereen te horen krijgen.

Veilig voelen

Je moet je veilig kunnen voelen op school, wie je ook bent en waar je ook vandaan komt. Of je nou op de basisschool zit of het voortgezet onderwijs. Het maakt niet uit of je ouders rijk of arm zijn en of ze in Nederland zijn geboren of in een ander land. En het maakt ook niet uit of je een jongen bent die van jongens houdt of als je je geen jongen voelt, maar ook geen meisje.

Pas als je je op je gemak voelt op school en helemaal jezelf kunt zijn, kun je zonder gepieker de lessen volgen. En mocht dat niet zo zijn, bijvoorbeeld omdat je sommige

dingen te moeilijk vindt of omdat er iets anders met jou of bij je thuis aan de hand is, dan moet er op school iemand zijn met wie je kunt praten en die je kan helpen je problemen op te lossen. Het kan zijn dat je beter naar een andere school kunt gaan, waar juffen en meesters zijn die weten hoe ze ervoor moeten zorgen, dat je je meer op je plaats voelt en daardoor beter de lessen kunt begrijpen. Ook die scholen krijgen speciale aandacht van de regering.

Stapels formulieren invullen

Maar wie bepaalt nu wat goed onderwijs is? Daar heeft iedereen wel een mening over en de regering wil naar al die meningen gaan luisteren. Luisteren naar leraren en wetenschappers, maar ook naar ouders en kinderen. Uit al die ideeën zal dus gekozen moeten worden. De regering vindt sommige vakken belangrijker dan andere. Lezen, schrijven en rekenen, daar gaat het in de eerste plaats om. Scholen met de grootste achterstanden krijgen geld om die achterstanden weg te werken.

Opleiding kiezen die bij je past

Hulp bij het vinden van een baan

De regering vindt het belangrijk dat iedereen na de basisschool de opleiding volgt die het beste bij hem of haar past. Omdat mensen die beroepsonderwijs, praktijkonderwijs, of voortgezet speciaal onderwijs doen soms moeite hebben om meteen aan een baan te komen, gaat de regering hen daar meer bij helpen.

ASIEL EN MIGRATIE

Nederland is een dichtbevolkt land en elk jaar wordt het voller. Dat komt vooral door mensen uit andere landen die hierheen komen: mensen die hier komen werken of studeren, en mensen die op de vlucht zijn. De regering vindt dat er veel te veel nieuwkomers zijn en dat Nederland veel strenger moet worden. Ze wil dat we het strengste land van Europa worden en iedereen wegsturen die er geen recht op heeft hier te zijn, of liever nog tegenhouden als ze ons land willen binnenkomen. Er zijn daarvoor grenscontroles nodig, niet alleen aan de Europese, maar ook aan de Nederlandse grenzen.

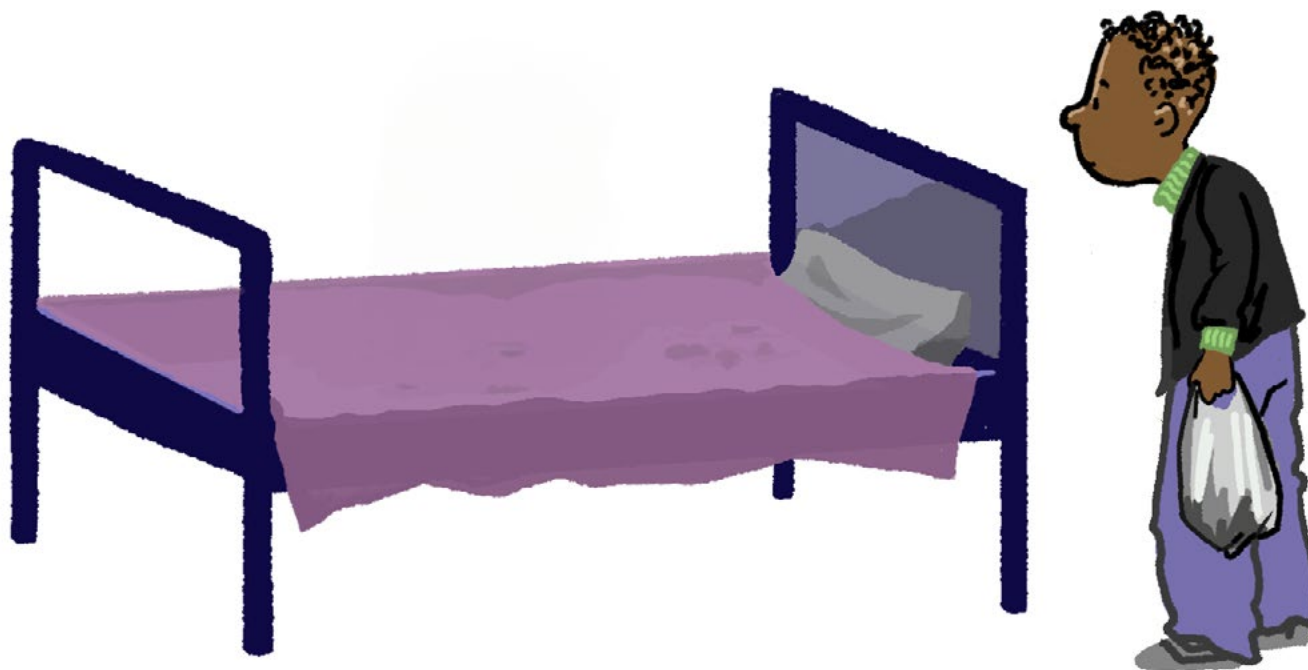
De regering zal zich bij het nemen van maatregelen om minder vluchtelingen hier te krijgen, houden aan internationale en Europese regels en verdragen. Wel gaat Nederland kijken of bepaalde regels en verdragen misschien moeten worden aangepast. In het verleden heeft Nederland bijvoorbeeld

afspraken gemaakt met andere landen in Europa over welke vluchtelingen welkom zijn. Maar de regering is niet tevreden over die afspraken en daarom wil ze met de Europese Unie gaan praten over nieuwe, strengere regels voor ons land.

Noodwet

De regering vindt de situatie zelfs zo ernstig dat ze via een noodwet nieuwe regels wil invoeren. Zo'n noodwet betekent dat de regering niet eerst toestemming voor haar plannen hoeft te vragen aan de Eerste en Tweede Kamer. De regering kan die plannen dan veel sneller uitvoeren. Noodwetten mogen alleen worden gebruikt als er iets verschrikkelijks aan de hand is, zoals een oorlog of een enorme overstroming. De regering gaat aan deskundigen vragen of de situatie ernstig genoeg is voor zo'n noodwet.

Kale opvangcentra met zo min mogelijk voorzieningen

Wat wil de regering nog meer doen?

Ze wil een asielcrisiswet. Dat betekent dat de overheid nog meer maatregelen kan nemen om het aantal mensen dat naar Nederland vlucht omlaag te brengen. Zoals een asielbeslisstop van twee jaar. Dat betekent dat er twee jaar lang geen nieuwe asielaanvragen in behandeling zullen worden genomen.

Gevluchte mensen die al een aanvraag hebben ingediend om hier te mogen blijven, worden nu opgevangen in azc's, asielzoekerscentra. Er is een wet die bepaalt, dat er verspreid over heel Nederland kleine opvangplekken voor die mensen moeten komen. De regering wil van die wet af. Ze heeft liever een paar heel grote, kale opvangcentra met zo min mogelijk voorzieningen. Een bed, een maaltijd en dat is het dan. Dat maakt Nederland minder aantrekkelijk voor mensen die hierheen willen komen.

Als iemand die gevlucht is toestemming krijgt hier te blijven, is dat nu voor vijf jaar. Na die vijf jaar kan iemand een verblijfsvergunning voor altijd krijgen. Dat laatste wil de regering veranderen. Mensen met een voorlopige vergunning mogen een paar jaar in Nederland wonen. Daarna wordt opnieuw bekeken of het veilig genoeg is om terug te keren.

Als een verzoek om hier te mogen blijven eenmaal is afgewezen, moet het heel veel moeilijker worden nog een keer zo'n verzoek in te dienen. En als iemand die gevlucht is een advocaat nodig heeft om hem bij te staan, hoeft hij die advocaat nu niet zelf te betalen. Binnenkort wel als het aan de regering ligt. Maar als iemand hier dan echt mag blijven, moet hij zo snel mogelijk Nederlands leren. Pas dan kan hij of zij echt meedoen in de Nederlandse samenleving.

Familie naar Nederland

Een persoon die op de vlucht is en hier mag blijven, mag meteen een verzoek doen om zijn kerngezin (man of vrouw en kinderen, of als het om een minderjarige gaat: ouders en broertjes en zusjes) naar Nederland te laten komen. Ook dat moet veranderen. Eerst moet die persoon aantonen, dat hij al minstens twee jaar met toestemming in Nederland is, dat hij werk heeft waarmee hij genoeg verdient en dat hij een geschikte woning heeft. Dan pas kan er worden bekeken of er ook anderen mogen komen.

Bij het zoeken naar een woning, krijgt hij geen voorrang meer op anderen die een huis zoeken.

Als hij werk zoekt, moet hij dezelfde kansen krijgen als alle andere mensen die solliciteren. Er mag niet worden gediscrimineerd.

Kerngezin herenigen

De regering geeft speciale aandacht aan de veiligheid in onze opvangcentra van vrouwen en kinderen, lhbtq'ers en christenen.

Aan het werk

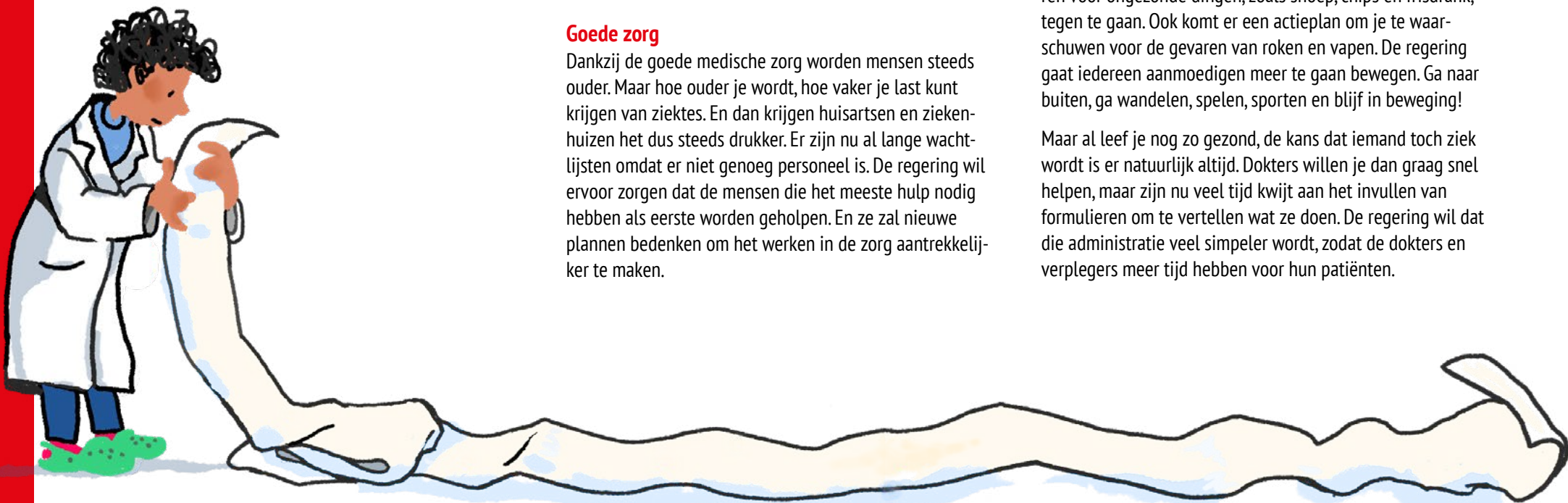
De regering wil ook dat het aantal mensen dat hier voor korte tijd vanuit het buitenland komt werken omlaaggaat. Daarvoor gaat de overheid maatregelen treffen. Als ze in Nederland aan het werk zijn, moet er wel gezorgd worden voor een goede woning en ze moeten goed behandeld worden door werkgevers.

ZIEK OF GEZOND

In het jaar 2000 had één op de zevenentwintig jongeren jeugdzorg nodig, maar nu is dat één op de zeven. Dat zijn er dus enorm veel meer. De regering wil, dat dat er minder worden.

Gezinnen die het moeilijk hebben zullen worden ondersteund door wijkteams. Samen proberen ze de problemen op te lossen. Zo krijg je sneller hulp bij jou in de buurt en hoef je niet zo vaak meer naar een specialist.

Soms kan het niet anders dan dat kinderen en jongeren voor een poosje ergens anders moeten wonen. Zij moeten dan zo dicht mogelijk bij huis hulp krijgen. In sommige gevallen kan het zo zijn dat kinderen in de gesloten jeugdzorg zitten: ze worden dan geholpen, maar mogen niet zomaar naar buiten. De buitendeur blijft gesloten, zolang dat nodig is. Daar wil de regering vanaf.

Gezond eten en meer bewegen

Goede zorg

Dankzij de goede medische zorg worden mensen steeds ouder. Maar hoe ouder je wordt, hoe vaker je last kunt krijgen van ziektes. En dan krijgen huisartsen en ziekenhuizen het dus steeds drukker. Er zijn nu al lange wachtlijsten omdat er niet genoeg personeel is. De regering wil ervoor zorgen dat de mensen die het meeste hulp nodig hebben als eerste worden geholpen. En ze zal nieuwe plannen bedenken om het werken in de zorg aantrekkelijker te maken.

Je kunt natuurlijk ook zelf zorgen dat je zo lang mogelijk gezond blijft, door te sporten en te letten op wat je eet en drinkt. Dan hoef je niet zo vaak naar de huisarts. De regering komt met een actieplan om reclame voor kinderen en jongeren voor ongezonde dingen, zoals snoep, chips en frisdrank, tegen te gaan. Ook komt er een actieplan om je te waarschuwen voor de gevaren van roken en vaperen. De regering gaat iedereen aanmoedigen meer te gaan bewegen. Ga naar buiten, ga wandelen, spelen, sporten en blijf in beweging!

Maar al leef je nog zo gezond, de kans dat iemand toch ziek wordt is er natuurlijk altijd. Dokters willen je dan graag snel helpen, maar zijn nu veel tijd kwijt aan het invullen van formulieren om te vertellen wat ze doen. De regering wil dat die administratie veel simpeler wordt, zodat de dokters en verplegers meer tijd hebben voor hun patiënten.

Lange wachtlijsten in de zorg

VEILIGHEID

In Nederland

Iedereen moet zich veilig kunnen voelen, thuis, op straat en achter de computer. Maar die veiligheid is niet vanzelfsprekend.

Er gebeurt van alles waardoor je je onveilig kan voelen. Als je foto's van jezelf op internet zet of er iets heel persoonlijks over vertelt, heb je niets meer te zeggen over wat er met die foto's of informatie gebeurt. Dan kunnen anderen ermee doen wat ze willen. Dat mag niet altijd zomaar zonder jouw toestemming.

Relschoppers bij een voetbalwedstrijd kunnen zich flink misdragen. Ook demonstraties kunnen om allerlei redenen uit de hand lopen. Als de politie ingrijpt, wordt die soms aangevallen.

Een treinconductor die iemand zonder treinkaartje wil bekeuren, loopt het risico in elkaar te worden geslagen. Treinreizigers voelen zich op stations ook niet altijd even veilig. En steeds vaker worden zelfs ambulancemensen bedreigd of aangevallen, terwijl die alleen maar zijn gekomen om te helpen en levens te redden. De regering vindt dat voor dit soort misdrijven zware straffen moeten worden uitgedeeld.

Jongeren die zelf de wet overtreden, ook al worden ze daar door een ander toe aangezet, kunnen daarvoor worden gestraft. Hoe erger het is wat je hebt gedaan, hoe zwaarder de straf. En ook je ouders zullen worden aangesproken op je gedrag. Zolang jij minderjarig bent, zijn zij verantwoordelijk voor wat jij doet.

Peter R. de Vries

Mensen uit de politiek, journalisten, rechters en advocaten krijgen steeds vaker te maken met bedreigingen, of erger: ze worden vermoord door criminelen.

Denk aan Peter R. de Vries,

die zomaar op straat werd doodgeschoten. Of denk aan Geert Wilders, die al jaren niet kan rondlopen zonder bodyguards. De regering vindt het absoluut noodzakelijk deze mensen zo goed mogelijk te beschermen en beveiligen.

Het gevaar van terrorisme neemt toe. De regering zorgt voor voldoende geld voor onze veiligheidsdiensten om Nederland te beschermen. De regering wil zwaardere straffen voor de terrorist zelf, en ook gevangenisstraffen voor mensen die een terroristische organisatie steunen of goedpraten.

Vluchtelingen Gaza

Buiten Nederland

De oorlog tussen Rusland en Oekraïne duurt al meer dan twee jaar. De regering vindt dat Rusland absoluut niet mag winnen. Nederland zal Oekraïne blijven steunen, met geld en met wapens.

Israël is al meer dan een jaar in oorlog met de Palestijnse beweging Hamas in Gaza. Die oorlog begon met de aanval van Hamas op Israël op 7 oktober 2023. Israël sloeg hard terug met bombardementen op Gaza. De regering vindt dat Israël het recht heeft zichzelf te verdedigen. Maar er zijn al veel te veel onschuldige slachtoffers gevallen. De regering vindt sowieso dat iedereen zich aan het internationaal recht moet houden. Dit recht zegt onder andere dat volwassenen en kinderen beschermd moeten worden.

De regering vindt dat de beste oplossing is, dat er twee staten komen: een Israëlische staat en een Palestijnse. Op die manier kunnen de twee volken in vrede naast elkaar leven.

De regering wil dat burgers in Gaza die slachtoffer zijn van geweld hulp krijgen van Nederland met voedsel en medische hulp. Ook moeten alle gijzelaars die in Gaza gevangen worden gehouden onmiddellijk worden vrijgelaten.

Het lijkt in de wereld steeds onveiliger te worden. Ons leger moet daarom sterker worden en ook samenwerken met legers uit andere landen. We moeten ons kunnen verdedigen als het nodig is. Dat betekent dat de regering veel geld gaat uitgeven aan het leger. Dat vindt de regering nodig voor onze veiligheid.

Oorlog Oekraïne

LEVEN ZONDER GELDZORGEN

Er wordt hard gewerkt en veel geld verdiend in Nederland. We zijn een van de rijkste landen ter wereld. Velen van ons kunnen kopen wat ze nodig hebben en hoeven zich over geld geen zorgen te maken. Maar dat geldt voor lang niet iedereen. Honderdduizenden mensen zijn zo arm dat ze zich elke dag weer afvragen of ze de huur wel kunnen betalen en het gas en de elektriciteit, of de boodschappen. Ze zijn ook ongerust over wat er zal gebeuren als ze ziek worden en niet meer kunnen werken. Voor sommige mensen zijn de zorgen zo groot, dat ze die niet meer zelf kunnen oplossen.

Hulp zoeken moet minder ingewikkeld worden

Hulp voor iedereen

Als je hulp zoekt omdat je door geldgebrek in moeilijkheden raakt, is het behoorlijk ingewikkeld erachter te komen waar of bij wie je dan moet aankloppen. Hoe kunnen die mensen worden geholpen? De regering vindt dat niemand zich door geldzorgen buitengesloten mag voelen. Iedereen moet volop kunnen meedoen. Het maakt ook niet uit of je in het Europese Nederland woont, of in het Caribische deel van Nederland, op Bonaire, Sint-Eustatius of Saba. De voorstellen die de regering op dit onderwerp doet, gelden daarom in principe ook voor het Caribische deel van Nederland.

Leven met geldzorgen

Iedereen heeft het recht te weten wat je kunt doen als je hulp nodig hebt. De voorwaarden voor hulp moeten simpeler en begrijpelijker worden, zodat je snapt of je daar wel of niet voor in aanmerking komt.

Plezierig leven

Iedereen zou werk moeten kunnen vinden en houden. De regering wil, dat meer mensen een vaste baan krijgen. Dat geeft meer zekerheid voor de toekomst dan tijdelijk werk. En mensen met een baan hoeven minder belasting te betalen over hun inkomen, waardoor ze meer geld overhouden.

De regering wil niet dat er meer kinderen en volwassenen bij komen die niet genoeg geld hebben om plezierig te kunnen leven. Mensen met geldzorgen, mét of zónder werk, moeten worden geholpen, maar dat mag niet ten koste gaan van rijkere mensen. Zij betalen al genoeg belasting, vindt de regering. Het is een hele puzzel te bedenken waar dat geld vandaan moet komen, maar de regering gaat haar best doen.

Leven zonder / met geld zorgen

Als je ergens solliciteert, mag je niet worden afgewezen omdat je toevallig vrouw of homo bent of een andere huidskleur hebt of een ander geloof dan de baas. Nogmaals: discriminatie mag niet.

Afwijzen sollicitatie wegens geloof

Gratis schoolmaaltijden

Om kinderen uit gezinnen met geldzorgen te steunen zijn er gratis schoolmaaltijden en die blijven er. Hun ouders krijgen hulp en steun om te voorkomen dat kinderen te veel last krijgen van de geldzorgen thuis.

KLIMAAT EN ENERGIE

Het klimaat verandert. De winters worden natter, de zomers heter en droger. De regering gaat daarom door met bedenken van maatregelen voor hoe het allemaal nog schoner kan en hoe we ons kunnen aanpassen aan klimaatverandering.

Door de klimaatverandering smelten sneeuw en ijs op bergtoppen en op de Noord- en Zuidpool en stijgt het zeewater. Rivieren kunnen overstromen als er in korte tijd veel regen valt bij ons of in de landen waar de rivieren beginnen. De dijken die ons lage land beschermen zullen worden versterkt en verhoogd.

In droge zomers is er weinig zoet grondwater om te drinken en voor de landbouw en de natuur. Daarom gaat de regering dat het zoete grondwater beschermen en zorgt ze ervoor dat eerlijk wordt verdeeld over Nederland.

Veel vraag naar elektriciteit

Een goed geïsoleerd huis heeft in de winter minder verwarming nodig dan een tochtig huis met dunne muren en ramen met kieren. Bovendien ben je dan minder geld kwijt aan energie. Als je je huis wil isoleren, maar het zelf niet kan betalen, kan je daar een subsidie (een bijdrage in de kosten) voor krijgen.

Winters worden natter

je een korte reis maakt. Voor verre vluchten moet je daarom meer belasting gaan betalen.

Er is steeds meer vraag naar elektriciteit. Zo maken auto's met een benzinetank steeds meer plaats voor elektrische auto's. Voor de elektrische auto's zullen op nog veel meer plaatsen dan nu laadpalen komen, zodat niemand met een lege batterij langs de weg komt te staan. De regering gaat

Elektriciteit die uit de lucht of de zon wordt gehaald is schoner dan elektriciteit uit kolencentrales. Fabrieken leveren minder vervuiling op als ze schoorstenen hebben met filters waarin vieze afvalstoffen worden opgevangen. Ook de uitstoot van vliegtuigen zou veel schoner kunnen en moeten worden. En als je een verre vliegtreis maakt, is dat vervuilender dan wanneer

maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat het elektriciteitsnet die vraag aankan. Om te zorgen dat er genoeg elektriciteit is, worden er nu al twee nieuwe kerncentrales gebouwd en de centrale in Borssele blijft open. De regering wil er daarnaast nóg twee kerncentrales bij. Dit mag bij elkaar 9,5 miljard euro gaan kosten. Het gevaarlijke afval van die centrales moet veilig en duurzaam worden opgeslagen, zodat dat ook in de toekomst geen gevaar zal worden voor onze gezondheid.

En verder op zee...

Gas uit de bodem in Groningen oppompen mag niet meer. Er is daar al genoeg ellende geweest met al die aardbevingen en verzakte huizen. Uit de zeebodem wordt ook gas gehaald, maar dat moet veel meer worden dan nu, vindt de regering.

De regering wil geen nieuwe windmolens op land, maar wel op zee.

Zon en wind

RUIMTE VOOR NIEUWE HUIZEN

We hebben huizen nodig om in te wonen, wegen om van de ene plek naar de andere te gaan, weilanden voor het vee, akkers voor de landbouwproducten, parken en bossen om in te kunnen wandelen, terreinen voor fabrieken en andere bedrijven. Het is een hele puzzel om voor al die verschillende dingen genoeg plek te vinden in ons kleine, al zo volle land. En bij bouwen, maar ook bij vliegen, de industrie en de landbouw komt veel stikstof vrij. Dat is slecht voor het milieu. Omdat er niet te veel stikstof in de lucht mag komen, moeten er moeilijke keuzes worden gemaakt: mag een veeboer een grotere stal, of kiezen we voor meer woningen of industrie?

Er moeten meer huizen worden gebouwd

Er komt veel stikstof vrij bij bouwen, industrie en landbouw

Het is hard nodig dat er nieuwe huizen worden gebouwd. Dure huizen zijn er genoeg, dat is het probleem niet. Maar als je weinig geld hebt, of jong bent en voor het eerst zelfstandig wilt gaan wonen, moet je tegenwoordig heel lang wachten tot er een koop- of huurhuis voor je is. Die zijn er bij lange na niet genoeg. De regering is daarom van plan elk jaar 100.000 woningen te bouwen, vooral goedkope en dus betaalbare woningen. Een deel van die huizen wordt gebouwd voor jongeren, en dak- en thuislozen. Dat hoeft niet alleen nieuwbouw te zijn, er zijn ook leegstaande kantoren en andere gebouwen die kunnen worden omgebouwd tot woonhuis. In Caribisch Nederland wil de regering ruim 2.200 betaalbare woningen bouwen en huurders met de laagste inkomens helpen met een vorm van huurtoeslag. Dat betekent dat de overheid een deel van de huur voor je betaalt.

Minder regels

Er zijn landelijke regels voor het bouwen van woningen. Maar gemeenten stellen vaak nog extra eisen, waardoor het bouwen van woningen ingewikkelder wordt en meer tijd in beslag neemt. Die extra regels wil de regering schrappen. De regering vindt het bouwen van genoeg huizen het allerbelangrijkst. Dat moet voorrang krijgen.

TOT SLOT...

Als er in een gezin ernstige problemen zijn, kun je te maken krijgen met de kindbescherming. In de ergste gevallen kunnen kinderen uit huis worden geplaatst of kan er worden besloten dat de ouders niets meer te zeggen hebben over hun eigen kinderen. Dat is nogal wat en in zo'n situatie kun je je behoorlijk machteloos voelen. Voortaan zal er in zulke situaties een kinderrechter worden ingeschakeld, die eerst goed gaat luisteren naar zowel de kindbescherming als de ouders én naar de kinderen zelf. Pas daarna wordt er een besluit genomen.

Rechters gaan beter naar kinderen luisteren

Gewonden door verkeersongelukken

Verkeersveiligheid

In het verkeer, te voet, op de fiets of in de auto moet je veilig kunnen zijn. Jarenlang ging dat de goede kant op. Er vielen steeds minder slachtoffers. Maar dat is helaas niet meer zo. Het aantal doden en gewonden door verkeersongelukken wordt elk jaar groter. De regering maakt zich daar zorgen over en gaat bekijken welke maatregelen er nodig zijn om het verkeer weer veiliger te maken dan het nu is.

Online misbruik

Kinderen en jongeren zijn steeds meer online. Dat brengt ook risico's met zich mee, bijvoorbeeld als iemand je overhaalt om naaktfoto's of -filmpjes van jezelf te sturen. Dat moet streng worden aangepakt. Als daar extra maatregelen voor nodig zijn, zal de regering die nemen. Ze zal daar ook met de andere Europese landen over overleggen, want ze vindt het ongelooflijk belangrijk dat kinderen tegen dat misbruik worden beschermd.

Nepnieuws

We moeten er ook zeker van kunnen zijn dat de informatie die we krijgen klopt. Er is tegenwoordig veel nepnieuws over van alles en nog wat en vaak is niet duidelijk wat de waarheid is en wat niet. Vooral op sociale media wordt er heel wat onzin beweerd, óók over wat de politici in Den Haag doen. De regering wil nepnieuws bestrijden door in te grijpen als er weer eens onjuiste berichten worden

verspreid. Ook op de publieke omroepen (NPO 1, 2 en 3) zal er toezicht worden gehouden. Informatie in nieuwsberichten en documentaires die op die zenders worden uitgezonden moeten kloppen, daar moeten we op kunnen vertrouwen.

Mocht je zelf foute informatie of nepnieuws ontdekken op het internet, dan moet het makkelijk worden dat te melden aan wie daar toezicht op houdt. Niet alleen de regering maar ook wijzelf moeten alarm kunnen slaan. Zo werkt dat in een democratie: ook de burger (wij allemaal dus) heeft recht van spreken.

Heb je vragen of maak je je zorgen na het lezen van het regeerprogramma in kindertaal, kijk dan op onze website. Daar vind je ook leuk Aan de slag!-materiaal.
www.savethechildren.nl/rik

Het regeerprogramma in kindertaal is een co-productie van Save the Children en de Kleine Ambassade in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport